

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО, КРИМІНОЛОГІЯ

УДК 343.132

DOI <https://doi.org/10.32782/pyuv.v4.2025.18>**П. В. Юрчишин**orcid.org/0009-0004-4327-5597

аспірант

*Київського університету права Національної академії наук України***КОНТРОЛЬНА ФУНКЦІЯ ПРОКУРОРА ЯК ЕЛЕМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ЗАКОННОСТІ
У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ**

Постановка проблеми. Забезпечення режиму законності у кримінальному провадженні – одне з центральних завдань правової держави. Принцип законності вимагає, щоб органи досудового розслідування, прокурори, суди та інші посадові особи діяли строго в межах повноважень і способом, передбаченим законом. В українському кримінальному процесі особлива роль у дотриманні цього принципу належить прокуророві, на якого покладено функцію нагляду за додержанням законів під час досудового розслідування. Саме прокурор як процесуальний керівник розслідування уповноважений контролювати діяльність слідчих і дізнавачів, скасовувати незаконні рішення, вимагати усунення порушень та у разі потреби притягувати винних посадових осіб до відповідальності. Контрольна функція прокурора покликана слугувати запобіжником від порушень прав і свобод людини у ході кримінального переслідування, гарантією об'єктивності та законності зібрання доказів, а також інструментом виправлення помилок досудового слідства.

Однак реалізація принципу законності через прокурорський нагляд на практиці стикається з низкою проблем. По-перше, існує постійна напруга між обвинувачувальною функцією прокурора (підтримання обвинувачення) та його обов'язком бути об'єктивним та слідкувати за законністю: прокурор не повинен перетворюватися лише на сторону обвинувачення, ігноруючи порушення закону зі сторони органів слідства. По-друге, після реформи кримінальної юстиції 2012 року частину контрольних повноважень було передано слідчим суддям (судовий контроль), зокрема надання дозволів на обмеження прав людини (обшуки, арешти тощо) та розгляд скарг на дії органів слідства. Це вимагає чіткого розмежування компетенції прокурора і суду у сфері контролю за законністю. По-третє, унікальні виклики виникають у зв'язку з особливими правовими режимами (наприклад, воєнним станом), коли нормальні механізми судового контролю можуть бути обмежені, і на прокурорів тимчасово покладаються додаткові кон-

трольні функції, що потенційно створює ризики для неупередженості. Отже, проблема дослідження полягає у з'ясуванні сутності та меж контрольної функції прокурора в сучасному кримінальному провадженні України, оцінці її ефективності для забезпечення принципу законності, а також визначенні шляхів вирішення вказаних проблем та вдосконалення правового регулювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання ролі прокуратури у забезпеченні законності в кримінальному процесі привертає увагу багатьох науковців. Загалом проблематика прокурорського нагляду за додержанням законів у досудовому розслідуванні та співвідношення його із судовим контролем неодноразово ставала предметом наукових дискусій pravo.unesco-socio.in.ua. Зокрема, у різний час дослідженням функцій та повноважень прокурора у кримінальному судочинстві займалися такі вчені, як Л.С. Жиліна, Л.М. Кирий, І.Ф. Літвінова, Г.П. Середа, Р.Р. Трагнюк, А.Р. Туманянц та інші. У їхніх працях висвітлено історичний розвиток та сучасний стан функції прокурорського нагляду, розкрито гарантії прав учасників процесу, що забезпечуються прокурором, обґрунтовано важливість належного контролю з боку прокуратури. Разом з тим, окремі аспекти залишаються дискусійними – наприклад, визначення оптимальних меж втручання прокурора у діяльність слідчого, чи питання ефективності нагляду в умовах змагальності процесу. Як зазначається у сучасній літературі, сама сутність прокурорського нагляду та його місце в системі державно-правових інститутів і досі є предметом наукових дискусій. Особлива увага приділяється проблемі забезпечення прав людини через механізми прокурорського нагляду і судового контролю. Так, Д. Семененко дослідив співвідношення прокурорського нагляду, судового та відомчого контролю при застосуванні технічних засобів у кримінальному провадженні, наголосивши, що ці інструменти відіграють вирішальну роль для додержання конституційних прав осіб та підтримання режиму законності в державі. Р.Р. Трагнюк у своїй дисертації особливо зосере-

див увагу на нагляді прокурора за додержанням законів, що забезпечують права обвинуваченого, пропонуючи шляхи удосконалення цієї діяльності. Окремі аспекти реалізації принципу законності в кримінальному процесі (як дотримання прав людини під час обшуків, затримання тощо) досліджували С.М. Зеленський, О.С. Ткачук, Л.М. Лобойко та ін. У наукових публікаціях також порушується питання про оптимальний баланс між прокурорським наглядом і судовим контролем, враховуючи європейський досвід. Таким чином, існує значний масив досліджень, що створює міцне теоретичне підґрунтя для нашого дослідження, але водночас потребує узагальнення з акцентом саме на національному контексті України та сучасних викликах (зокрема, правова реформа, воєнний стан тощо).

Метою статті є комплексний аналіз контрольної функції прокурора як механізму реалізації принципу законності у кримінальному провадженні України. Для досягнення цієї мети передбачається: 1) розкрити зміст принципу законності в контексті кримінального процесу та визначити місце прокуратури в його забезпеченні; 2) дослідити нормативно-правове регулювання функцій та повноважень прокурора, пов'язаних з наглядом за додержанням законів під час досудового розслідування і судового розгляду; 3) проаналізувати практичні аспекти реалізації прокурором контрольної функції, навести приклади з вітчизняної практики та судової практики щодо реакції прокурора на порушення законності; 4) здійснити огляд окремих елементів зарубіжного досвіду (ЄС та інших держав) у питанні прокурорського нагляду/контролю в кримінальному процесі; 5) сформулювати висновки про роль контрольної функції прокурора для утвердження законності та можливі напрями вдосконалення цієї діяльності з урахуванням національних реалій і європейських стандартів.

Виклад основного матеріалу. Засада (принцип) законності є однією з фундаментальних основ кримінального провадження України, закріплених у статті 9 Кримінального процесуального кодексу (КПК). Відповідно до ч.1 ст.9 КПК, слідчі, прокурори, слідчі судді, суд та інші посадові особи зобов'язані неухильно дотримуватися Конституції та законів України під час кримінального провадження. Це загальне правило охоплює всі стадії процесу – від початку досудового розслідування і до виконання вироку – і вимагає законності кожної процесуальної дії та рішення.

Особливо підкреслено обов'язок прокурора та слідчого діяти законно та об'єктивно. В ч.2 ст.9 КПК [4] передбачено, що прокурор, керівник органу досудового розслідування і слідчий зобов'язані всебічно, повно та неупереджено дослідити обставини кримінального провадження, виявляючи як обставини, що викривають, так і ті, що виправдо-

вують підозрюваного, та забезпечити прийняття законних і обґрунтованих процесуальних рішень. Така норма фактично підкреслює двоєдину роль прокурора: з одного боку, він – сторона обвинувачення, яка прагне притягнути винного до відповідальності, а з іншого – наділений владними повноваженнями слідкувати, щоб це притягнення відбувалося у правомірний спосіб, без порушення прав людини і вимог закону. Отже, закон зобов'язує прокурора бути своєрідним «вартовим законності» в кримінальному процесі.

Принцип законності також проявляється через обов'язковість реагування на кожний злочин. Українська модель кримінальної юстиції історично базувалася на так званому принципі обов'язковості кримінального переслідування: кожна заява про кримінальне правопорушення повинна бути внесена до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР) і за нею має бути розпочато слідство. Прокурор контролює дотримання цієї вимоги – його бездіяльність або слідчого щодо невнесення відомостей про злочин може бути оскаржена потерпілим до суду, який зобов'язує розпочати розслідування [5, с. 110]. Таким чином забезпечується реалізація принципу законності: жодне правопорушення не залишається поза полем зору правоохоронних органів, а кожне процесуальне рішення має законні підстави.

Більш детально повноваження прокурора визначені у КПК України [4] та Законі України «Про прокуратуру» [2]. Кримінальний процесуальний кодекс (ст.36) встановлює, що прокурор здійснює нагляд за додержанням законів під час досудового розслідування у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Формулювання «у формі процесуального керівництва» відображає сучасний підхід: прокурорський нагляд інтегровано в саму процедуру розслідування, де прокурор не просто зовнішній спостерігач, а активний учасник процесу з владними важелями впливу на його хід. Частина 2 статті 36 КПК перелічує конкретні повноваження прокурора як процесуального керівника. Серед найбільш важливих з них:

- ініціювання розслідування – прокурор має право розпочати досудове розслідування за наявності передбачених законом підстав;
- контроль за матеріалами справи – прокурор має повний доступ до всіх матеріалів та документів провадження;
- керування слідчими діями – прокурор дає вказівки слідчим, доручає проведення слідчих (розшукових) та негласних слідчих дій, у тому числі визначає строки їх виконання, а у разі необхідності – особисто бере участь чи проводить окремі слідчі дії в порядку, визначеному КПК;
- скасування незаконних рішень – прокурор уповноважений скасовувати незаконні та необ-

ґрунтовані постанови слідчого, наприклад, про закриття провадження чи відмову у визнанні особи потерпілим, якщо вони суперечать закону;

- усунення недоліків розслідування – прокурор може звернутися до керівника органу досудового розслідування з вимогою відсторонити слідчого від провадження та призначити іншого у разі неефективного чи упередженого розслідування;

- санкціонування і погодження – прокурор здійснює попередній контроль за законністю найбільш чутливих процесуальних дій: зобов'язаний погоджувати клопотання слідчого до слідчого судді про проведення обшуків, арештів, прослуховування тощо (або відмовити у погодженні, якщо вважає їх необґрунтованими). Без такого погодження слідчий суддя не розглядатиме клопотання по суті. Це є важливим «фільтром» проти необґрунтованого втручання в права людини;

- притягнення до відповідальності – прокурор уповноважений повідомляти особі про підозру, затверджувати обвинувальні акти та інші процесуальні документи, скеровувати справу до суду та підтримувати обвинувачення (що теж можна розглядати як складову загальної функції забезпечення законності, оскільки неякісне обвинувачення веде до судових помилок).

Таким чином, законодавство вибудувало цілісну систему повноважень, яка дозволяє прокурору контролювати законність на всіх етапах досудового провадження – від моменту отримання інформації про злочин і відкриття провадження до направлення обвинувального акта до суду. Ця контрольна функція є продовженням історичної ролі прокурора-«наглядача за законом», але в сучасному вигляді вона більш структурована та обмежена рамками процесу.

Варто зазначити, що до реформи 2012 року прокурори мали навіть ширші контрольні повноваження на досудовому слідстві: вони самостійно санкціонували ряд слідчих дій (обшуки, арешт майна, негласні заходи), тоді як нині ці питання вирішує слідчий суддя. Відповідно, відбулася трансформація моделі: судовий контроль став основним способом забезпечення законності у питаннях, пов'язаних з істотним обмеженням прав людини (цей підхід відповідає «загальносвітовому тренду» посилення ролі суду у досудовому провадженні). Прокурор же виконує роль процесуального керівника та наглядача за законністю переважно у внутрішніх аспектах слідства – правильністю кваліфікації, повнотою збирання доказів, дотриманням прав сторін, своєчасністю процесуальних рішень тощо [1, с. 78].

Практика діяльності органів прокуратури України свідчить, що контрольна функція прокурора є реальним, дієвим механізмом впливу на хід та результати досудового розслідування. Одним із

найпоширеніших проявів наглядової діяльності прокурора є перегляд ним процесуальних рішень слідчих та дізнавачів. Якщо слідчий виносить постанову, що суперечить закону (наприклад, необґрунтовано закриває кримінальне провадження або відмовляється визнавати особу потерпілою), прокурор як керівник розслідування скасовує таку постанову своїм рішенням [3, с. 240]. Так, у практиці часто трапляються випадки, коли прокурори вищого рівня скасовують постанови слідчих нижчого рівня про закриття справ, аби забезпечити доведення розслідування до суду у випадках, де наявні докази вини підозрюваних. Це попереджає уникнення винними відповідальності через можливу упередженість або недбалість слідчих та гарантує реалізацію принципу невідворотності покарання. У разі незгоди слідчого з рішенням прокурора, слідчий має виконати вказівки прокурора або може оскаржити їх керівництву (прокурору вищого рівня), але до моменту розгляду скарги – вимоги прокурора є обов'язковими до виконання. Така модель підпорядкування покликана забезпечити єдність та законність практики розслідування.

Принцип законності тісно пов'язаний із забезпеченням прав і свобод учасників процесу. Прокурор, здійснюючи нагляд, зобов'язаний реагувати на випадки порушень таких прав. Наприклад, якщо у ході слідчих дій було допущено поведіння, що принижує гідність особи, або порушено право на захист – прокурор зобов'язаний вжити заходів: від вимоги усунути порушення (звільнити незаконно затриману особу, надати доступ адвокату тощо) до притягнення винних посадових осіб до відповідальності (дисциплінарної або навіть кримінальної, у разі катувань чи інших серйозних порушень) [7, с. 12]. У практиці є приклади, коли завдяки реакції прокурора було відкрито кримінальні провадження щодо працівників поліції за фактом перевищення влади або жорстокого поводження із затриманими. Це свідчить про реалізацію контрольної функції не лише всередині самого провадження, але й ширше – у контексті контролю законності діяльності правоохоронних органів. Водночас, слід визнати, що історично в Україні були проблеми з ефективністю прокурорського нагляду за дотриманням прав людини: Європейський суд з прав людини у низці рішень констатував неналежне розслідування фактів катування чи смертей у місцях несвободи, що частково було наслідком пасивності прокурорів. Внаслідок реформ прокуратури та підвищення стандартів слідства ця ситуація поступово змінюється – посилюється відповідальність прокурорів за невжиття заходів реагування.

Як згадано, прокурор відіграє роль «фільтра» перед зверненням до слідчого судді з клопотання-

ми про обмеження прав. На практиці це означає, що перед поданням до суду, скажімо, клопотання про обшук, слідчий зобов'язаний отримати письмове погодження прокурора. Прокурор перевіряє проект клопотання: чи достатньо доказів для втручання у приватне життя, чи дотримано процесуальні вимоги [6, с. 37]. Відмова прокурора погодити клопотання фактично зупиняє слідчу дію, змушуючи слідчого доопрацювати матеріали або взагалі відмовитися від необґрунтованого кроку. Такий прокурорський контроль сприяє тому, що до суду надходять вже перевірені, обґрунтовані клопотання, а отже, зменшується ризик незаконного обмеження прав громадян. Наприклад, у судовій практиці були випадки, коли підозрювані оскаржували в суді правомірність обшуків або негласних слідчих дій, і з'ясовувалося, що відповідні клопотання не мали достатніх підстав. У таких ситуаціях постає питання: чому прокурор дав санкцію (погодження) на таку дію? Виявлення подібних помилок призводить до висновків щодо підвищення вимогливості до прокурорів при здійсненні контролю на цьому етапі.

У разі систематичних порушень або неефективності слідства прокурор має право вжити радикальніших заходів – наприклад, ініціювати відсторонення слідчого від ведення справи (через керівництво органу досудового розслідування) або звернутися до суду із клопотанням про зміну підслідності (передачу провадження до іншого органу). Практика знає приклади, коли у резонансних справах, де місцеві слідчі органи виявилися неспроможними об'єктивно розслідувати злочини (через вплив місцевих інтересів чи корупцію), прокурори добивалися передачі розслідування до іншого регіону чи до слідчих підрозділів вищого рівня. Це є проявом контрольної функції прокуратури в ширшому сенсі – як гаранта того, що розслідування взагалі відбудеться і буде ефективним. У підсумку, такі дії спрямовані на реалізацію принципу законності: закон вимагає всебічного та неупередженого розслідування, і прокурор забезпечує виконання цього імперативу, навіть якщо для цього треба замінити недобросовісного слідчого.

Хоча основний акцент контрольної функції припадає на стадію досудового розслідування, не можна забувати і про роль прокурора у судовому розгляді та нагляд за законністю виконання покарань. Під час розгляду справи в суді прокурор підтримує державне обвинувачення, але водночас зобов'язаний діяти законно і відмовитися від обвинувачення, якщо виявить його необґрунтованість. Відомі випадки, коли прокурори в суді змінювали обвинувачення на м'якше або навіть відмовлялися від обвинувачення в разі встановлення невинуватості підсудного – це теж прояв принципу законності, хоча й трапляється нечасто.

Після набрання вироком законної сили прокуратура здійснює нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах (наприклад, у місцях позбавлення волі) – ця функція прямо передбачена законом. Таким чином, прокурорська опіка над законністю не завершується із винесенням вироку, а продовжується на етапі відбування покарання, що є важливою гарантією прав засуджених.

Для повноти аналізу варто коротко зіставити український підхід до прокурорського нагляду з підходами в інших правових системах. У більшості країн Європейського Союзу прокуратура виконує схожі функції процесуального керівництва досудовим слідством, проте обсяг контрольних повноважень може відрізнятися. Наприклад, у державах романо-германської правової традиції (Франція, Італія, Німеччина) прокурор так само здійснює нагляд за поліцією на етапі розслідування, але багато рішень (про арешт, обшук, прослукування) приймаються або затверджуються суддею (суддею слідчим чи іншим судовим органом). Це аналогічно до української моделі після 2012 року, де запроваджено інститут слідчого судді – неупередженого арбітра для контролю за найбільш чутливими процесуальними діями. Отже, можна говорити про конвергенцію підходів: і в Україні, і в ЄС принцип законності забезпечується комбінацією прокурорського нагляду (як внутрішнього контролю) та судового контролю (як зовнішнього гаранта прав).

Водночас, деякі країни мають відмінності. У системах з англосаксонським правовим впливом (Велика Британія, США) прокурори не наділені настільки широкими наглядовими повноваженнями на етапі розслідування – функцію контролю за законністю виконують суди (через механізм ордерів, перегляду допустимості доказів тощо) та внутрішні служби нагляду в поліції. Принцип законності там проявляється більше через судовий контроль і змагальний процес, ніж через нагляд прокурора. Однак українська система ближча до континентальної європейської, де прокурор – активний «гравець» досудового розслідування.

Висновки. Контрольна функція прокурора є невід'ємним елементом механізму реалізації принципу законності у кримінальному провадженні України. Прокурор у кримінальному процесі виступає гарантом додержання правових норм на досудовому етапі та під час судового розгляду. Закон зобов'язує його діяти не лише як обвинувач, але й як посадова особа, відповідальна за законність та обґрунтованість кожного рішення у справі. Через повноваження процесуального керівництва розслідуванням прокурор має можливості активно втручатися у хід слідства з метою виправлення помилок і попередження порушень. Це прямий про-

яв принципу законності – влада діє строго на підставі закону і в його межах. З метою підвищення ефективності реалізації принципу законності через контрольну функцію прокурора доцільно: продовжити навчання і тренінги для прокурорів щодо стандартів прав людини і найкращих практик нагляду; удосконалити відомчі інструкції Генеральної прокуратури стосовно критеріїв оцінки роботи прокурорів як процесуальних керівників (щоб стимулювати не лише кількісні показники, а й якість законності розслідування); забезпечити тіснішу взаємодію між прокурорами та слідчими суддями (наприклад, обмін узагальненою інформацією про типові помилки при підготовці клопотань); розглянути можливість розширення електронних інструментів контролю (автоматизований аудит дотримання процесуальних строків і процедур); а також на законодавчому рівні посилити гарантії незалежності прокурора від зовнішнього тиску, щоб його наглядові рішення були мотивовані виключно вимогами закону. Окремо слід зазначити, що в умовах воєнного стану, коли деякі функції слідчого судді тимчасово можуть переходити до прокурора (як це передбачено ст.615 КПК), необхідно встановити чіткі критерії і мінімальні строки такого заміщення та забезпечити особливий нагляд за діями прокурора в цій ролі, аби знизити ризики порушення прав.

Література

1. Басиста І. В., Галаган В. І., Удовенко Ж. В. Повноваження прокурора на проведення процесуальних дій у кримінальному провадженні: окремі проблеми. Науковий вісник ХДУ. Серія «Юридичні науки». 2023. № 1. С. 77–84.
2. Закон України «Про прокуратуру» (від 05.11.1991 № 1789-ХІІ, ред. 2014).
3. Зеленський С.М. Утвердження принципів верховенства права і законності у кримінальному судочинстві України. Часопис Острозької академії. 2012. №2(6), С. 239–245
4. Кодекс України про кримінальне провадження (від 13.04.2012 № 4651-VI, ред. від 09.05.2025). Стаття 36. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
5. Семененко Д. Прокурорський нагляд, судовий і відомчий контроль за застосуванням технічних засобів у кримінальному провадженні. Право.ua. 2020. №2. С. 108–114
6. Ткачук О.С. Судовий контроль за слідчими та ОРД. Вісник Верховного Суду України. 2008. №3. С. 35–38.
7. Трагнюк Р.Р. Прокурорський нагляд за додержанням законів, що забезпечують права обвинуваченого: автореф. дис... канд. юрид. наук. К., 2014., 23 с.

Анотація

Юрчишин П. В. Контрольна функція прокурора як елемент реалізації принципу законності у кримінальному провадженні. – Стаття.

Принцип законності є одним із базових засад кримінального провадження, що вимагає від усіх суб'єктів процесу неухильного додержання вимог закону.

Контрольна функція прокурора відіграє ключову роль у забезпеченні реалізації цього принципу, оскільки саме прокурор здійснює нагляд за додержанням законів під час досудового розслідування та підтримання публічного обвинувачення в суді. У статті проаналізовано теоретико-правові основи контрольної функції прокурора, її нормативне закріплення в законодавстві України, а також практичні аспекти реалізації цієї функції у національному кримінальному процесі. Розкрито історичну еволюцію прокурорського нагляду: від широких повноважень генерального нагляду радянського періоду до сучасної моделі, обмеженої сферою кримінального провадження відповідно до європейських стандартів. Особливу увагу приділено процесуальному керівництву досудовим розслідуванням як формі реалізації контрольної функції прокурора та засобу гарантування законності на досудовій стадії. Наведено приклади з практики органів прокуратури та судову практику, що ілюструють виконання прокурором контрольних повноважень: скасування незаконних рішень слідчих, реагування на порушення прав людини під час слідства, оскарження неправомірних дій чи бездіяльності слідчих в суді тощо. Показано, що належне виконання прокурором контрольної (наглядової) функції сприяє забезпеченню прав і свобод учасників кримінального провадження, недопущенню свавілля та помилок при розслідуванні, а відтак – утвердженню законності. Одночасно окреслено проблемні моменти та виклики, зокрема пов'язані з необхідністю збереження об'єктивності та неупередженості прокурора при здійсненні наглядових повноважень, а також із особливостями здійснення судового контролю слідчими суддями. У результаті зроблено висновки щодо значення контрольної функції прокурора для реалізації принципу законності в кримінальному процесі України, а також рекомендації стосовно вдосконалення нормативного регулювання і практики в цій сфері.

Ключові слова: принцип законності, прокуратура, прокурорський нагляд, процесуальне керівництво, досудове розслідування, судовий контроль, кримінальне провадження, права людини.

Summary

Yurchyshyn P. V. Control function of the prosecutor as an element of implementation of the principle of legality in criminal proceedings. – Article.

The principle of legality is one of the basic principles of criminal proceedings, which requires all parties to the process to strictly comply with the law. The control function of the prosecutor plays a key role in ensuring the implementation of this principle, since it is the prosecutor who supervises the observance of laws during the pre-trial investigation and maintains public prosecution in court. The article analyzes the theoretical and legal foundations of the prosecutor's control function, its statutory consolidation in Ukrainian legislation, and also the practical aspects of the implementation of this function in the national criminal process. The author reveals the historical evolution of prosecutorial supervision: from the broad powers of general supervision of the Soviet period to the modern model limited to criminal proceedings in accordance with European standards. Particular attention is paid to procedural guidance of pre-trial investigation as a form of realization of the prosecutor's control function and a means of guaranteeing the rule of law at the pre-trial stage. The author provides examples from the practice of prosecutor's offices and court

practice illustrating the exercise of controlling powers by the prosecutor: cancellation of unlawful decisions of investigators, response to human rights violations during the investigation, appealing against illegal actions or inaction of investigators in court, etc. It is shown that proper performance of the control (supervisory) function by a prosecutor helps to ensure the rights and freedoms of participants to criminal proceedings, prevent arbitrariness and errors in the investigation, and thus – to establish the rule of law. At the same time, the author outlines the problematic issues and challenges, in particular, those related to the need to maintain objectivity and impartiality

of the prosecutor in the exercise of supervisory powers, as well as the peculiarities of judicial control by investigating judges. As a result, the author draws conclusions regarding the importance of the prosecutor's supervisory function for the implementation of the principle of legality in the criminal procedure of Ukraine, and also makes recommendations for improving the regulatory framework and practice in this area.

Key words: principle of legality, prosecutor's office, prosecutorial supervision, procedural guidance, pre-trial investigation, judicial control, criminal proceedings, human rights.

Дата першого надходження рукопису до видання: 22.09.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 31.10.2025

Дата публікації: 27.11.2025